

Üniversite tarafından akademik personele yapılan ödemeler ile idari personele yapılan ek ödeme ve özel hizmet tazminatında gelir ve damga vergisi

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.02-155.01.05.02[2015/295]-207082
Tarih	23.08.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : 90792880-155.01.05.02[2015/295]-207082

23/08/2016

Konu : Üniversite tarafından akademik

personelerle yapılan ödemeler ile idari personelerle yapılan ek ödeme ve özel hizmet tazminatında gelir ve damga vergisi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, Üniversitenizin Vakfı tarafından Yüksek Öğretim Kurumlarına ilişkin hükümlere tabi olmak üzere 2547 sayılı Kanunun Ek 40 ıncı maddesi ile kamu tüzel kişiliğine haiz olarak kurulduğunu belirterek, Üniversiteniz tarafından akademik personelerle makam tazminatı, yabancı dil tazminatı, ek ödeme, temsil tazminatı, görev tazminatı, geliştirme ödeneği, akademik teşvik ödeneği ve yüksek öğretim tazminatı olarak yapılacak ödemeler ile idari personelerle ek ödeme ve özel hizmet tazminatı olarak yapılacak ödemelerin gelir vergisi ve damga vergisi karşısındaki durumu hususunda görüş istenildiği anlaşılmaktadır.

A-GELİR VERGİSİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde;

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez."

hükmüne yer verilmiş olup aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." denilmiş, aynı fıkranın (1) numaralı bendinde ise "Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre tevkifat yapılacağı" hükme bağlanmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 56 ncı maddesinin (b) fıkrasında; üniversitelerin ve yüksek teknoloji enstitülerinin genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyetler-istisnalar ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanacağı, Ek Madde 7 de ise vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, bu Kanunun 56 ncı maddesinde yer alan mali kolaylıklardan, muafiyetlerden ve istisnalardan aynen istifade edeceği hüküm altına alınmıştır.

2914 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde geliştirme ödeneği, Ek 2 nci maddesinde makam tazminatının Kanuna ekli cetvellerde yazılı kadro ve görev ünvanlarına atanarlara hizalarında belirtilen gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktarlarda ödeneceği ve bu ödemenin damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı,

Anılan Kanuna 05.11.2014 tarih ve 6564 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle eklenen Ek 3 üncü maddesinde, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru brüt aylık (ek gösterge dâhil) tutarının;

- a) Profesör kadrosunda bulunanlara %100'ü,
- b) Doçent kadrosunda bulunanlara %100'ü,
- c) Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlara %100'ü,
- d) Araştırma Görevlisi kadrosunda bulunanlara %115'i,
- e) Öğretim Görevlisi ve Okutman kadrosunda bulunanlara %115'i,
- f) Uzman, Çevirici ve Eğitim-Öğretim Planlamacısı kadrosunda bulunanlara %115'i,

oranında her ay yükseköğretim tazminatının ödeneceği, bu tazminata hak kazanılmasında ve ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümlerin uygulanacağı ve bu maddeye göre ödenecek tazminatın damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı,

Aynı Kanuna yine 6564 sayılı Kanunun 2 inci maddesiyle eklenen Ek 4 üncü maddesinde de, her bir takvim yılı için, bir önceki yıl, bilim, teknoloji ve sanata katkı sağlayıcı nitelikte yurt içinde veya yurt dışında sonuçlandırılan proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent ile çalışmalarına yapılan atıflar, bilim kurulu bulunan uluslararası düzeydeki toplantılarda tebliğ sunma ve almış olduğu akademik ödüller esas alınarak öğretim elemanları için yüz puan üzerinden yıllık akademik teşvik puanı hesaplayacağı, akademik teşvik puanı otuz ve üzerinde olanlara, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuru brüt aylık (ek gösterge dâhil) tutarının;

- a) Profesör kadrosunda bulunanlar için %100'üne,

- b) Doçent kadrosunda bulunanlar için %90'ına,
- c) Yardımcı Doçent kadrosunda bulunanlar için %80'ine,
- d) Araştırma Görevlisi kadrosunda bulunanlar için %70'ine,
- e) Öğretim Görevlisi ve Okutman kadrosunda bulunanlar için %70'ine,
- f) Uzman, Çevirici ve Eğitim-Öğretim Planlamacısı kadrosunda bulunanlar için %70'ine,

aldıkları akademik teşvik puanının yüze bölünmesi suretiyle bulunacak oranın uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda akademik teşvik ödeneğinin verileceği, ve bu ödemenin damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde; aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu hükümlerine göre almakta olan personele yabancı dil tazminatı ödenebileceği hükme bağlanmış ve tazminatına hak kazanmada ve ödemelerde damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmayacağı hükmüne yer verilmiştir. 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ek 9 uncu maddesinde de, Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre almakta olan personele, en yüksek Devlet memuru aylığına (ek gösterge dahil), (I) sayılı cetvelde yer alan kadro ve görev unvanlarına karşılık gelen oranların uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda ek ödeme yapılacağı ve bu maddeye göre yapılacak ek ödemenin damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı hükmüne yer verilmiştir.

Konuyla ilgili olarak, 11/06/2008 tarih ve 26903 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13694 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında, görev tazminatı; 26/04/2000 tarih ve 24031 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2000/457 sayılı Kararnamede, temsil tazminatı; 05/05/2006 tarih ve 26159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10344 sayılı Kararnamede de, özel hizmet tazminatı tutarları düzenlenmiş olup bu suretle belirlenecek miktarların, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, konu ile ilgili olarak 31/10/2003 tarih ve GVK-5 /2003-5 /Ücretler-1 sayılı Sirkülerde 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa tabi vakıf üniversitelerinde görevli öğretim elemanlarına 2914 ve 2547 sayılı Kanunlar kapsamında yapılan ödemelere ilişkin gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, akademik personele makam tazminatı, yabancı dil tazminatı, ek ödeme, temsil tazminatı, görev tazminatı, geliştirme ödeneği, akademik teşvik ödeneği ve yüksek öğretim tazminatı olarak yapılacak ödemeler ile idari personele ek ödeme ve özel hizmet tazminatı olarak yapılacak ödemelerde, 2914 ve 2547 sayılı Kanunlar, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili Bakanlar Kurulu kararlarında öngörülen tutara kadar olan kısımların gelir vergisinden istisna edilmesi gerekeceği tabii olup, bu tutarların aşılması halinde aşan kısmı üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddeleri kapsamında ücret olarak değerlendirilerek tevkifat yapılması gerekmektedir.

B-DAMGA VERGİSİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/b fıkrasında, "Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havaalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, üniversiteniz tarafından akademik personele yapılan makam tazminatı, yabancı dil tazminatı, ek ödeme, temsil tazminatı, görev tazminatı, geliştirme ödeneği, akademik teşvik ödeneği ve yüksek öğretim tazminatı ile idari personele yapılan ek ödeme ve özel hizmet tazminatı gibi ödemelere ilişkin damga vergisi yönünden herhangi bir istisna hükmü bulunmayıp, gerek akademik personele yapılacak söz konusu ödemeler, gerekse üniversitede çalışan idari personele yapılacak ek ödeme ve özel hizmet tazminatı gibi ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtların Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrası uyarınca damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026